

RONİ MARGULİES • Çok Şeker Armud

İletişim Yayınları 3534 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 636
ISBN-13: 978-975-05-3811-7
© 2025 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2025, İstanbul

EDİTÖR Necdet Dümelli

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Hakan Gürsoytrak, “Polisiye Kaza”dan kesit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Funda Dörtkaş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44870
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/41
Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 32 38

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6
Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

RONİ MARGULİES

Çok Şeker Armut

Komiser Entürk'ün
Asayiş Hikâyeleri

RONİ MARGULİES 1955'te İstanbul'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Şişli Terakki ve High School'da tamamladıktan sonra Robert Kolej'den mezun oldu. 1972'de Londra'ya giderek iktisat okudu, uzun yıllar burada yaşadı. İngilizceden şiir çevirileri 1975'te *Soyut* dergisinde, ilk şiirleri 1983'te *Tan* edebiyat seçkisinde çıktı. *Yazko Çeviri*, *Gergedan*, *Adam Sanat*, *Varlık*, *Gösteri*, *Defter*, *Sombahar*, *kitap-lık*, *Sözcükler* gibi dergilerde şiirler, çeviriler ve yazılar yayımlandı.

Kitapları: *Her Rind Bilir* (Remzi, 1991); *Gün Ortasında* (Korsan, 1992); *Mağrur Olma Padişahım* (YKY, 1994); *Bilirim Niye Yamık Öter Ney* (YKY, 1996); *Gülümser Çocukluğum Ardımdan* (Adam, 2000); *Elsa* (Adam, 2000); *Uzaklıklar: 1985-95 Şiirleri* (Adam, 2000); *Küreselleşme ve Direniş* (Chris Harman ve Peter Morgan'la birlikte, Z Yayınları, 2001); *Saat Farkı* (Adam, 2002); *Direnen Filistin: Siyonizm, İsrail ve İntifada* (Doğan Tarkan'la birlikte, Z Yayınları, 2002); *Şiir, Yahudilik vesaire - Edebiyat, Kimlik ve Sosyalizm Üzerine Yazılar* (Kanat Kitap, 2004); *TK1980* (YKY, 2006); *"Bugün Pazar, Yahudiler Azar": İstanbul Yahudileri Hakkında Kişisel Bir Gözlem* (Kanat Kitap, 2007); *Larda Yüzen Alsancak: Milliyetçilik, Irkçılık, Asker ve Demokrasi Hakkında Yazılar* (Kanat Kitap, 2007); *Kalpsiz Dünyanın Kalbi: İslam ve İslam Düşmanlığı, Siyonizm ve anti Semitizm Üzerine Yazılar* (Kanat Kitap, 2009); *Kemalizm, Stalinizm ve Türk Solu* (Z Yayınları, 2009); *Apollo Yılları* (YKY, 2010); *Ya Seyahat!* (Notos, 2011); *Telgrafçıceği: Toplu Şiirler* (Everest, 2014); *Sen Kalk da Ben Yatam: Tören, Bayrak ve Heykel* (Everest, 2015); *The Terrible Turk - Batının Gördüğü "Türk"* (Everest, 2016); *Ornitoloji* (Everest, 2017); *Ailem ve Diğer Yahudiler* (Everest, 2018); *Türk'ün Hizmetçisi: Türkiye'de Azınlık Olmak* (Everest, 2021); *Harfiyat Kamyonları* (YKY, 2024).

Şiir Çevirileri: Ted Hughes, *Seçilmiş Şiirler* (Şavkar Altunel'le birlikte, Adam, 1987); Philip Larkin, *Seçilmiş Şiirler* (Şavkar Altunel'le birlikte, Adam, 1990); *Yehuda Amihay'dan Seçilmiş Şiirler* (Hulusi Özoklav'la birlikte, Oğlak, 1996); Ted Hughes, *Doğumünü Mektupları* (Şavkar Altunel'le birlikte, KYK, 1998); *Dur Yolcu Dur ve İşle! - İngiliz Edebiyatından Mizah Şiirleri* (Sözcükler, 2022).

YAYIN NOTU:

19 Temmuz 2023'te yaşamını yitiren Roni Margulies'in toplam on dokuz öykü olarak tasarladığı ama on üç öyküyü bitirebildiği bu dosya, yazarın öyküleri yazdığı günlerde gönderdiği arkadaşları Şavkar Altunel, Mustafa Arslantunah ve Behçet Çelik tarafından yayına hazırlanıp yayınevine iletilmiştir. Düzeltiler ve zorunlu birtakım redaksiyonlar dışında dosya üzerinde önemli herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

CINAI HICIV

MUSTAFA ARSLANTUNALI 7

Tenezzül Bahçesi Cinayeti 13

Bahçede Bir Ceset 23

Fındık Feramuz Efendi'nin Kayıp Lûgatı 33

O da Ölmek mi Dersin? 45

Uçuş Korkusu 53

İki Tornavida 63

Çok Şeker Armud 73

Tesadüf Olamaz ya! 87

İllet Apartmanı'nın Kapıcısı 99

Yurdakoş Gayrimenkul 109

Damda Ölü Var! 125

Beşinci Kişi 137

Kasapoğulları'nın Sonu 147

İskilip Köprüsü 159

Tenezzül Bahçesi Cinayeti

Merhumun defnedildiği günün ertesinde, sabahın erken saatlerinde postacının getirip kapının altından attığı mektubu eşi Teveccüh Hanım eğilip aldı, gözlüğünü takıp inceledi. Kocasının incecik süslü harflerle yazılmış adını görünce sanki sıcak bir şey tutmuş gibi zarfı mutfak tezgâhının üzerine atıverdi. Bir süre pencereden eğri büğrü Üsküdar sokakına, sokaktan geçenlere baktı. Sonra bir çekmeceyi açtı, ekmek bıçağını alıp özenle mektubu açtı, okudu.

*Mütekerriz olup tenezzül etmekle
Kahrından arınırım sandın sahtekâr,
Düşüp duvardan geberip gitmekle
Sakın kurtulurum sanma günahkâr.*

Bundan ibaretti mektup. Ne tarih vardı, ne imza. Teveccüh Hanım mektubu dantelli sehpanın üzerine bıraktı. Gözlerinde parıldayan bir-iki damla yaş giderek çoğaldı, çoğaldı, şelaleye dönüştü. Bağırarak, yumruklarını duvara vurarak, gözlerinde hüzünden ziyade öfkeyi çağrıştıran pırıltılarla ağlamaya başladı.

Merhum gerçekten de duvardan düşerek ölmüştü.
Ve Teveccüh Hanım mektubu kimin yazdığını biliyordu.

* * *

İriyarı, kel, sol gözünün altında kocaman bir şark çıbanı olan adam cüssesinden beklenmeyecek yumuşaklıkta bir sesle, “Zahmet etmeyin,” dedi.

Teveccüh Hanım, “Hiç zahmet değil, kapıyı çaldığınızda demlenmişti zaten,” diyerek mutfağa yöneldi. Çayın gelmesini beklediği sürece adam hiç kıvıldamadan, uyuyormuş gibi oturdu. Kadının sol gözüne kan oturduğunu, gözünün çevresinin morarmaya başladığını, burnunun üstündeki ince ama derin kesiği düşünerek, bu meseleyi sorması gerektiğine ama soramayacağına karar verdi.

İlk yudumlar alındıktan sonra, “Nereden biliyorsunuz kimin yazdığını?” diye sordu.

“Anlatayım,” dedi Teveccüh Hanım. “Komşumuz Tevellüt Bey zaman zaman akşam saatlerinde bize uğrar, son yazdığı şiirleri okur; laf lafı açar, edebiyattan başlayan sohbet uzadıkça uzar, dal budak salıp çok çeşitli konulara taşar. Eski şiirimize meraklıdır; biz de, haddimiz olmayarak, bu merakı paylaşıyoruz... Paylaşırdık. Tevellüt Bey 18. yüzyılın az bilinen şairlerinden Müselles Efendi’yi özellikle sever. Onun tarzında dörtlükler yazar. Sanırım bugüne kadar iki bine yakın dörtlük yazmış; sekiz on tane kalın klasör doldurduğunu söylemişti bir defasında. Şiirlerinin basit birer Şair Müselles Efendi taklidi olduğu düşünülmesin diye bulduğu bir çare vardır: Her dörtlüğün ilk kelimesi kendi uydurduğu, sözlüklerde bulunmayan, ama Osmanlıcaya aşına olmayanların gerçek zannedebileceği bir kelime olur... Bu dörtlüğün onun yazdığı belli.”

Adam eğilip masada çayının hemen yanında duran zarfı aldı, içinden mektubu çıkarıp okumaya başladı.

“Mütekerriz?” diye fısıldadı.

“Evet,” dedi Teveccüh Hanım.

“Kerizlik eden kişi anlamına gelmez mi mütekerriz?”

“Gelebilirdi, Komser Bey, ama gelmez. Yok öyle bir kelime.”

“Peki, olmadığını kabul edelim. Dörtlükler yazıp yanlış bir kelime kullanan tek kişi Tevellüt Bey midir?”

“Bilmem. Değildir herhalde. Ama biraz abartılı bir tesadüf olmaz mı, bir başkasının tam da böyle bir şiir yazmış olması?”

“Hayır, o başkası Tevellüt Bey’i ve yazdığı şiirleri biliyorsa, olmaz.”

* * *

“Kütüphaneye uğrasam,” diye düşünürken eli gözünün altındaki yaraya gitti, tam kaşıyacaktı, kendini tuttu, kendi kendine söylenmeye başladı: “Senin gibi doktoru... ‘Kaşımayın, kaşımayın, sakın kaşımayın!’ Söylemesi kolay. Sanki isteyerek kaşıyoruz! Kaşınıyor lan! Tam da yüzümün ortası üstelik!”

Üsküdar Meydanı’na vardığını fark edip durakladı. “Ne yapacaktım lan ben?” Görmez gözlerle bir martının çeşmeden su içmesine, baloncunun tuttuğu uzun sopaya bağlı pembe ve mor balonlara, taksi kuyruğunda bekleyenlere çiçekli taçlar satmaya çalışan küçük kıza, boyacının elindeki fırçanın siyah bir ayakkabının üzerinde hızla ileri geri gitmesine bakarken, “Ha, Beyazıt Kütüphanesi, evet,” diye mırıldandı. Vapura doğru yürümeye başladı, yine durdu: “Ulan, başlarım Beyazıt’a, bir tane kelimeye bakmak için şimdi o kadar yol gidilir mi be?”

Gitmekle gitmemek arasında tereddüt ederken iskeledeki vapurun kalkmakta olduğunu gördü. “Yaşa Kaptan,” diye düşündü, “benim yerime sen karar verdin.” Döndü, caminin merdivenlerini tırmandı, arka tarafından çıktı, Kanaat

Lokantası'nın önünden geçip bir ara sokağa daldı. Az ileride bir aktar dükkânının bitmez bir gıcırtyla açılan ahşap kapısını itti; küçük, karanlık, iki duvarı baştan aşağı irili ufaklı çekmecelerle kaplı olan odaya girdi. Yerdeki çuvalarla sepetlere takılmamaya, hiçbir şeye basmamaya dikkat ederek birkaç adım attı, odanın arka duvarındaki kapının kulpuna elini uzatırken, diğerine kıyasla daha ince ama eşit ölçüde uzun bir gıcırty çıkararak kapı kendi kendine açıldı.

İçeriden "Hoş geldin Komserim," sesi geldi. Tavandaki tek ve çıplak ampulün zorlukla aydınlatığı odada üç kişi oturuyordu. Üçü de gözlüklü, üçü de sakallı, üçü de kiloluydu. Biri rahat ama her tarafı dökülen bir koltukta, diğer ikisi alçak taburelerde oturuyor ve hepsinin dizleri âdeta birbirlerinininkine değiyordu. Odanın üç duvarı çoğu çok eski, çok sararmış, ciltsiz kitapların durduğu raflarla kaplıydı.

"Hoş bulduk üstadım."

"Buyur, otur şöyle."

Tam soracakken, koltuğun hemen yanında bir tabure daha olduğunu gördü, düşmeden ve kimseyi devirmeden geçip oturmayı becerdi.

"Sen sohbeta gelmezsin buraya, bir şey soracaksın herhalde. Biz revaniyi tartışıyorduk. Kelimenin kökeninden başladık, bol şerbetlisi mi iyidir, şerbetsizi mi tercih edilir diye birbirimize giriyorduk neredeyse. Sen ne dersin?"

"Hiç bilmiyorum vallahi. İlle de cevap ver derseniz, Farsça bir kelime olduğunu tahmin ederim."

"Yok yahu, o tarafını çözdük, şerbetini soruyorum."

"Onu hiç mi hiç bilmem, tatlıyla aram yok maalesef."

"Haydaa, garip adamsın vesselam. Evladım, insan hayatında en önemli üç şeyden biri kelimeler, biri şeker. İkisi de insanı hem mutlu eder hem öldürür. En önemli üç insan organından biri beyin, biri mide."